

Streszczenie. Katecheza I. Ks. Jan Bartoszek. Kościół jako zwyczajne miejsce sprawowania Eucharystii.

Msza święta jest powtórzeniem i uobecnieniem Najświętszej Ofiary Jezusa Chrystusa. Żadna forma modlitwy, żadne zaangażowanie religijne nie może się równać z mszą świętą. Eucharystia jest to dar największy, jaki otrzymaliśmy od Chrystusa. Ten najcenniejszy dar jaki został złożony w ludzkie ręce, potrzebuje godnego miejsca. Zwyczajnym miejscem celebracji Eucharystii jest kościół.

Z Ewangelii wiemy, że Eucharystia domagała się specjalnego miejsca, aby można ją godnie sprawować. Jezus podczas ostatniej wieczerzy ofiarował Bogu Ojcu pod postaciami chleba i wina swoje ciało i swoją krew w Wieczerniku. Była to sala wielka i usłana, na zlecenie Chrystusa specjalnie przygotowana do tego celu przez Piotra i Jana. W II wieku chrześcijanie zbierali się nadal w domach, ale też zaczęli budować specjalnie dla siebie miejsca kultu. Relacja ewangeliczna i historyczna potwierdza znaczenie doboru miejsca, jakie wybierano do celebrowania Eucharystii.

Z nauczania soborowego wiemy, że każdy ochrzczony jest świątynią Boga i każdy ochrzczony buduje żywą świątynię, którą jest Chrystusowy Kościół. Ta perspektywa przypomina nam o podwójnej odpowiedzialności: za siebie i za Kościół. Bóg przejmuje w posiadanie wznoszone przez nas świątynie, ale przede wszystkim pragnie mieszkać w sanktuarium sumienia i serca każdego człowieka. Powinniśmy więc otwierać Bogu na oścież drzwi naszych serc i sumień, naszych rodzin, wspólnot i środowisk.

Z nie mniejszą troską, z jaką troszczymy się o tę duchową świątynię Boga, powinniśmy się troszczyć również o tę materialną, w której sprawowana jest Eucharystia. Kościół jako miejsce zgromadzenia wspólnoty wierzących jest także znakiem świątyni Boga zbudowanej z żywych kamieni. Uroczyste poświęcenie kościoła jest aktem liturgicznym, w którym biskup przeznaczając wzniesioną przez wiernych budowlę na miejsce zgromadzeń i tworzenia się wspólnoty parafialnej, w której najważniejsze miejsce zajmuje celebrowanie Eucharystii. Najświętsza Ofiara, czyli Eucharystia, domaga się sprawowania w świętym miejscu. W oparciu o definicję „miejsca świętego” zawartą w Kodeksie prawa kanonicznego z 1983 r., możemy stwierdzić, że pierwszym miejscem, w którym najczęściej sprawuje się Najświętszą Ofiarę, są kościoły. Kodeks prawa kanonicznego precyzuje: „Eucharystię należy sprawować w miejscu świętym, chyba że w poszczególnym wypadku czego innego domaga się konieczność; w takim wypadku Eucharystia winna być sprawowana w odpowiednim miejscu” (KPK 932 par.1). To ważne dopowiedzenie, ponieważ tłumaczy sytuacje, w których Eucharystia sprawowana jest poza kościołem. Są to sytuacje, kiedy msza święta może być celebrowana poza miejscem świętym również w sposób godziwy. Kodeks prawa kanonicznego przewiduje sytuacje nadzwyczajne, w których Eucharystię można sprawować poza miejscem świętym, jednak z zastrzeżeniem, że łącznie będą spełnione trzy warunki: zachodzi konieczność celebrowania mszy świętej; dotyczy to poszczególnego przypadku; nie ma miejsca świętego, natomiast jest miejsce odpowiednie.

Pierwszy warunek: „konieczność” celebrowania mszy świętej poza miejscem świętym to coś więcej niż poważna przyczyna czy pożytek. Może ona wynikać np. z obowiązku uczestniczenia w niedzielnej mszy świętej, gdy w okolicy nie ma kościoła. Konieczność musi być rzeczywista, a nie tylko pozorna.

Drugi warunek: Mszę świętą poza miejscem świętym można odprawić jedynie w „poszczególnym przypadku”, nie zaś na sposób stały. W praktyce duszpasterskiej sprawowanie Eucharystii poza miejscem świętym najczęściej występuje w domu chorego, w związku z udzielaniem wiatyku, nie są to więc sytuacje wskazujące na stałość miejsca.

Trzeci warunek: „Odpowiednie miejsce”- miejsce to musi być godne, sprzyjające modlitwemu skupieniu, niezagrażone niebezpieczeństwem profanacji. Ma to być przestrzeń, która będzie sprzyjała liturgicznej celebracji i koncentracji uczestników na sprawowanym misterium.

W związku z rozważanym tematem warto przytoczyć świadectwo Jana Pawła II zawarte w encyklice *Ecclesia de Eucharistia*, *“Gdy myślę o Eucharystii, patrząc na moje życie kapłana, biskupa i następcy św. Piotra, wspominam spontanicznie wiele chwil i miejsc, w których dane mi było ją sprawować. Ta różnorodna sceneria moich Mszy św. sprawia, iż doświadczam bardzo mocno uniwersalnego – można wręcz powiedzieć kosmicznego charakteru celebracji eucharystycznej”*.